

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 ครอบคลุมสาระสำคัญดังนี้คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขต  
ของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ  
ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่าง พ.ศ. 2531-2540
2. ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อเป้าประสงค์  
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่าง พ.ศ. 2531-2540
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาเขตหลักและวิทยาเขตสาขา ที่มี  
ต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่าง พ.ศ. 2531-2540
4. นำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่าง พ.ศ. 2531-  
2540

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่าง  
พ.ศ. 2531-2540 ซึ่งครอบคลุมถึงเป้าประสงค์ในภารกิจทั้ง 4 ประการ ของมหาวิทยาลัยคือ  
การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่ชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้ง  
การดำเนินการที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ที่ควรจะเป็น ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 ทั้งนี้จะ



ศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 7 คน ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย จำนวน 6 คน และจากตัวอย่างประชากรที่เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 8 วิทยาเขต ซึ่งเป็นอาจารย์ที่กำลังปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2530

### วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยมี 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ที่อยู่ในวงการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เคยเป็นศิษย์เก่าหรือมีความเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในฐานะเคยวิจัยเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย จำนวน 7 คน กลุ่มที่สองคือ ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย ที่กำลังดำรงตำแหน่งบริหารหรือเคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 6 คน กลุ่มที่สาม โดยการสุ่มตัวอย่างประชากรจากประชากรที่เป็นอาจารย์จากทุกวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 8 วิทยาเขต จำนวน 372 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะโครงสร้างที่ชัดเจน (Structured Interview) และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง สำหรับแบบสอบถามในแต่ละฉบับแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยถามเกี่ยวกับวิทยาเขตที่สังกัด, ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย, วุฒิการศึกษาสูงสุด, ตำแหน่งทางวิชาการ และตำแหน่งทางการบริหาร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับเป้าประสงค์ (Goals) ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (10 ปีข้างหน้า) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตในระดับวุฒิ ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาวิชาที่ควรจะมีผลิตบัณฑิต ลักษณะของงานวิจัย งานบริการวิชาการ งานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ตลอดจนการดำเนินการด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการบริหารบุคคล โครงสร้างการบริหาร การงบประมาณ

### การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒินั้น ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และบันทึกเสียง โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง ในส่วนของอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ส่ง



แบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือจากฝ่ายวางแผนและพัฒนาประจำวิทยาเขต และเจ้าหน้าที่จากกองแผนงาน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผู้ประสานงานและเก็บรวบรวมข้อมูลส่งผู้วิจัย จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาจัดกระทำด้วยวิธีการดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และเอกสาร ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในรูปของการพรรณนา

2. ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ข้อมูลที่เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ และการแจกแจงความถี่

2.2 ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อในแต่ละด้าน และจัดลำดับความสำคัญ (Rank) ของแต่ละรายข้อ

#### สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สรุปภาพรวมเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 ในทัศนะของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ได้ดังนี้

การที่จะมองอนาคตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนั้น ควรพิจารณาประเด็นที่สำคัญ คือ ลักษณะพัฒนาการเดิมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ลักษณะนิสิตซึ่งมีจำนวนมาก เป็นนิสิตที่มีภูมิปัญญากระจายทุกภูมิภาค และสถานภาพมาจากครอบครัวผู้มีรายได้น้อยเป็นส่วนใหญ่ การเป็นมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต และการพยายามที่จะผลักดันตนเองเป็นมหาวิทยาลัยที่สอนในหลายสาขาวิชา เปิดสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอก และขยายสาขาการผลิตบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ เพิ่มขึ้น พบว่าเป้าประสงค์



ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 ด้านการบริหารและทิศทางของมหาวิทยาลัยในอนาคต ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า ควรมีการยุบรวมวิทยาเขตที่อยู่ในส่วนกลางและมีการแยกตัวเป็นอิสระของวิทยาเขตในภูมิภาค ทิศทางของมหาวิทยาลัยควรขยายให้เป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบ การบริหารมหาวิทยาลัยในอนาคต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังคงอยู่ในระบบราชการต่อไป แต่สิ่งที่จะทำให้การบริหารงานคล่องตัวยิ่งขึ้น คือการหาแหล่งเงินทุนจากภายนอกมหาวิทยาลัย และการพัฒนาลงทุนถาวรมาสนับสนุนด้านงบประมาณให้ได้มากที่สุด

เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต สาขาที่ควรจะมีผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี คือ ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ส่วนในระดับบัณฑิตศึกษานั้น ควรทำด้านศึกษาศาสตร์ และหากจะมีผลิตระดับปริญญาตรีควรทำในสาขาที่มหาวิทยาลัยอื่นทำไม่ได้ยาก ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ควรเป็นบัณฑิตที่เป็นผู้นำสังคม ออกไปรับใช้สังคม เป็นบุคคลที่คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา มีความเข้าใจในท้องถิ่นของตนได้ดี รู้จักวางแผนในการประกอบอาชีพของตน พร้อมทั้งจะรับสภาพได้ทุกสถานการณ์ มีความซื่อสัตย์ ขยันอดทน มีความยืดหยุ่น พร้อมทั้งจะปรับตัวให้เข้ากับอาชีพใดก็ได้

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย ควรเป็นการวิจัยและพัฒนาสาขาที่ควรจะทำการวิจัยคือ สาขาด้านศึกษาศาสตร์ ที่ควรทำรองลงมาคือด้านสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์

เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ควรทำในลักษณะการศึกษาตลอดชีวิต ตั้งเป็นองค์กรรับผิดชอบโดยตรง เช่น ศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง การจัดโครงการต่าง ๆ ของนิสิต เช่น โครงการอาสาพัฒนา โครงการช่วยสอนในสลัม เป็นต้น ควรทำให้เป็นกระบวนการหนึ่งของการเรียนการสอน กลุ่มเป้าหมายที่ควรให้บริการ คือ ชาวบ้านโดยรอบมหาวิทยาลัย ที่มีรายได้น้อย วิทยาเขตท้องถิ่น ควรมุ่งไปที่ชาวไร่ชาวนา ส่วนวิทยาเขตกลางควรเป็นพวกชาวสลัม หรือผู้มีรายได้น้อย

เป้าประสงค์ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ควรทำให้ครบวงจรทั้งการสอน การวิจัย และให้บริการ นอกจากนี้ควรส่งเสริมในด้านการพัฒนาจิตใจ ด้านการสร้างเอกลักษณ์ ค่านิยมในวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยควรมีบทบาทในการสืบค้นและทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

โดยสรุปเป้าประสงค์ทั้ง 4 ประการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่าง



พ.ศ. 2531-2540 ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญแก่การเรียนการสอนเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการวิจัย ส่วนการบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เป็นอันดับสุดท้าย

ส่วนที่ 2 สรุปผลข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540

ข้อมูลส่วนนี้สรุปผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัย ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540

ตอนที่ 1 อาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 353 คน จากทุกวิทยาเขต มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานประมาณ 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.88 ในด้านวุฒิการศึกษาสูงสุด ส่วนใหญ่เป็นผู้มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 71.38 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 48.44 ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ คิดเป็นร้อยละ 32.29 ในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร เป็นผู้ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร คิดเป็นร้อยละ 59.77 กำลังดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งทางการบริหาร คิดเป็นร้อยละ 40.23

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 ในทัศนะของอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. เป้าประสงค์ในการผลิตบัณฑิต

1.1 สาขาวิชาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรจะผลิตบัณฑิตในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 จากการจัดลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์ภายในวิทยาเขต กลาง อันดับ 1 ของวิทยาเขตประสานมิตร ได้แก่ สาขาคณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ ( $\bar{X} = 4.90$ ) อันดับ 1 ของวิทยาเขตบางเขน ได้แก่ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ( $\bar{X} = 4.32$ ) อันดับ 1 ของวิทยาเขตพลศึกษา ได้แก่ สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ สาธารณสุข และวิทยาศาสตร์สุขภาพ ( $\bar{X} = 4.18$ ) เนื่องจากนโยบายของแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ จะพัฒนาเป็นประเทศกึ่งอุตสาหกรรม ที่มีผลให้นโยบายและเป้าหมายในการเพิ่มผลผลิตบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ และสาธารณสุข ซึ่งมีผลต่อความคิดเห็นของคณาจารย์กลุ่มนี้



มีข้อนำสั่งเกิดคือ ในวิทยาเขตปทุมวัน เป็นวิทยาเขตเดียวที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ย อันดับ 1 ในสาขามนุษยศาสตร์ ( $\bar{X} = 3.95$ ) อันดับ 2 ในสาขาศึกษาศาสตร์ ( $\bar{X} = 3.32$ ) ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่วิทยาเขตผลิตมานาน และมีความพร้อม จึงยังคงเสนอให้ผลิตในสาขานี้ต่อไปในอนาคต

สำหรับวิทยาเขตภูมิภาค มีความเห็นตรงกันว่า อันดับ 1 คือสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ( $\bar{X} = 4.38, 4.57, 4.00$  และ  $4.21$  ในวิทยาเขตบางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม และสงขลา ตามลำดับ) โดยสอดคล้องกับทัศนะของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เสนอว่า ควรจะลดการผลิตบัณฑิตทางศึกษาศาสตร์ลง และเน้นผลิตบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อแก้ปัญหาการว่างงานของประเทศ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศอีกประการหนึ่งด้วย

1.2 ระดับวุฒิที่ควรจะมีผลิตในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 จากการจัดลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาเขตกลาง พบว่า อันดับ 1 ได้แก่ ระดับปริญญาตรี ( $\bar{X} = 3.83, 4.00$  และ  $4.18$  ในวิทยาเขตประสานมิตร, บางเขน และปทุมวัน ตามลำดับ) ยกเว้นวิทยาเขตพลศึกษาที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ย อันดับ 1 ในระดับปริญญาโท ( $\bar{X} = 3.78$ ) อันดับ 2 ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาเขตกลาง ได้แก่ ปริญญาโท ใน 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตบางเขน ( $\bar{X} = 3.60$ ) และวิทยาเขตปทุมวัน ( $\bar{X} = 3.08$ ) อันดับ 2 ในระดับปริญญาเอก ใน 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตประสานมิตร ( $\bar{X} = 3.31$ ) และวิทยาเขตพลศึกษา ( $\bar{X} = 3.67$ ) ในวิทยาเขตปทุมวัน เห็นว่าควรเปิดระดับปริญญาเอกน้อย ( $\bar{X} = 1.21$ )

สำหรับวิทยาเขตในภูมิภาค มีความเห็นต่างกันอยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มในโครงการยกฐานะวิทยาเขตเป็นมหาวิทยาลัยอิสระ คือ วิทยาเขตบางแสนและพิษณุโลก เห็นว่า อันดับ 1 ได้แก่ ระดับปริญญาตรี ( $\bar{X} = 3.98$  และ  $4.21$  ตามลำดับ) เนื่องจากเมื่อยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยแล้ว จะต้องเปิดสาขาวิชาเพิ่มขึ้น จึงต้องผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีเป็นพื้นฐาน ส่วนวิทยาเขตมหาสารคามและสงขลา เห็นว่าควรผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโทเป็นอันดับที่ 1 ( $\bar{X} = 4.11$  และ  $3.63$  ตามลำดับ) จากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาของวิทยาเขตมหาสารคามและสงขลา ส่วนใหญ่ทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท จะเป็นสาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์ จึงทำให้อาจารย์เห็นด้วยกับการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโทตามแผนพัฒนาการศึกษาที่เสนอให้ขยายการผลิตบัณฑิตได้ในระดับปริญญาโท



1.3 ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 จากการจัดลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นสำหรับอาจารย์ในวิทยาเขตกลาง ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับที่ 1 ตรงกัน 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตประสานมิตรและวิทยาเขตปทุมวัน ( $\bar{X} = 4.81$  และ  $4.68$  ตามลำดับ) ในด้านบัณฑิตที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม วิทยาเขตบางเขน ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับที่ 1 ในลักษณะบัณฑิตที่รู้รอบ หมายถึง บัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน และสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เชื่อมโยงจากศาสตร์อื่นได้ ( $\bar{X} = 4.64$ ) วิทยาเขตพลศึกษา ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับที่ 1 คือ บัณฑิตที่มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ( $\bar{X} = 4.15$ )

สำหรับวิทยาเขตภูมิภาคให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 ตรงกัน 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตบางแสน และมหาสารคาม ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 ในด้านบัณฑิตที่ใฝ่รู้พร้อมที่จะพัฒนาตนเองตลอดเวลา ( $\bar{X} = 4.64$  และ  $4.67$  ตามลำดับ) วิทยาเขตพิษณุโลก ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 ในด้านบัณฑิตที่ทำเป็น หมายถึง บัณฑิตที่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ( $\bar{X} = 4.54$ ) วิทยาเขตสงขลาให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับที่ 1 ในด้านบัณฑิตที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ( $\bar{X} = 4.66$ )

โดยสรุป เมื่อนำค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของทุกวิทยาเขตมารวมกันแล้ว จัดลำดับความคิดเห็น พบว่า อันดับ 1 คือ บัณฑิตที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ( $\bar{X} = 4.60$ ) อันดับ 2 คือ บัณฑิตที่ทำเป็น หมายถึง บัณฑิตที่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ( $\bar{X} = 4.52$ ) ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน จากการสัมภาษณ์เห็นว่าลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ควรเป็น บัณฑิตที่เป็นผู้นำสังคม รับผิดชอบต่อสังคม และสามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ได้

## 2. เป้าประสงค์ในการวิจัย

ลักษณะการวิจัยที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรจะทำการวิจัยในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 สำหรับอาจารย์ในวิทยาเขตกลางที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นในเรื่อง ลักษณะการทำวิจัย อันดับ 1 ของวิทยาเขตประสานมิตร ได้แก่ งานวิจัยเพื่อประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติจริง เพื่อแก้ปัญหาชุมชนและสังคม ( $\bar{X} = 4.81$ ) ส่วนวิทยาเขตบางเขนให้ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น อันดับ 1 ได้แก่ งานวิจัยเพื่อประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาชุมชนและสังคม และงานวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่ ( $\bar{X} = 4.48$ ) คล้ายกับ วิทยาเขตปทุมวันที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 ในด้านการวิจัยเพื่อประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์เพื่อแก้ปัญหาชุมชนและสังคม ( $\bar{X} = 4.34$ ) อันดับ 2 คืองานวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่ ( $\bar{X} = 3.32$ )



ทั้ง 2 ลักษณะความคิดเห็นสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อเสนอแนะว่าควรทำวิจัย ทั้งสร้างความรู้ใหม่และวิจัยเพื่อพัฒนาควบคู่กันไปทั้ง 2 ประการ สำหรับวิทยาเขตพลศึกษาให้ค่า คะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 ในงานวิจัยเพื่อหารายได้ให้กับสถาบัน ( $\bar{X} = 4.00$ )

สำหรับวิทยาเขตภูมิภาค เมื่อจัดลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่า มีความเห็นสอดคล้อง กับทุกวิทยาเขต อันดับที่ 1 คืองานวิจัยเพื่อประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติจริง เพื่อ แก้ปัญหาชุมชนและสังคม ( $\bar{X} = 4.70, 4.54, 4.67$  และ  $4.42$  ในวิทยาเขตบางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม และสงขลา ตามลำดับ) ซึ่งความคิดเห็นนี้สอดคล้องกับนโยบายการวิจัยของมหาวิทยาลัย และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ

### 3. เป้าประสงค์ในการบริการวิชาการแก่สังคม

3.1 รูปแบบการดำเนินการด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 เมื่อจัดค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นสำหรับอาจารย์ในวิทยาเขตกลาง มีค่าคะแนน ความคิดเห็นอันดับที่ 1 ตรงกัน 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตประสานมิตร และวิทยาเขตพลศึกษา ให้ค่าคะแนนอันดับ 1 คือ การให้บริการด้านวิจัยและกิจกรรมอื่น อาทิเช่น การค้นคว้า สํารวจ วิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ ( $\bar{X} = 4.63$  และ  $3.82$  ตามลำดับ) วิทยาเขตบางเขน ให้ค่า คะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ เป็นศูนย์ความรู้ในรูปแบบบริการห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์แก่ชุมชน ( $\bar{X} = 4.00$ ) วิทยาเขตปทุมวัน ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ การฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยาย ( $\bar{X} = 3.89$ )

สำหรับวิทยาเขตภูมิภาค ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับที่ 1 ตรงกันทุกวิทยาเขต ทั้งวิทยาเขตบางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม และสงขลา ในด้านการจัดเป็นศูนย์ความรู้ในรูปแบบ บริการห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์แก่ชุมชน ( $\bar{X} = 4.16, 4.21, 4.37$  และ  $4.42$  ตามลำดับ) จะสังเกตได้ว่าในวิทยาเขตภูมิภาคมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อรูปแบบการดำเนินการในเกณฑ์ สูง เนื่องจากวิทยาเขตภูมิภาคเป็นวิทยาเขตที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่น มีความใกล้ชิดกับท้องถิ่น ดังนั้นจึง ให้ความสำคัญกับหน้าที่บริการวิชาการแก่ชุมชน นอกจากนี้วิทยาเขตภูมิภาคทุกวิทยาเขตยังมีองค์กร ที่ทำหน้าที่ในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนโดยตรง อาทิเช่น วิทยาเขตบางแสน มีสถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์ทางทะเล และศูนย์บริการทางการแพทย์ วิทยาเขตพิษณุโลกมีสถาบันวิจัยสังคม เพื่อ พัฒนาชนบท, สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาชนบท (โครงการภายในวิทยาเขต)



วิทยาเขตมหาสารคามมีสำนักวิทยบริการ และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน วิทยาเขตสงขลา มีสถาบันทักษิณคดีศึกษา เป็นต้น

3.2 กลุ่มเป้าหมายที่ควรให้บริการวิชาการแก่สังคม ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาเขตกลาง เมื่อจัดลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่าในอันดับ 1 มีความคิดเห็นตรงกัน 3 วิทยาเขต คือ เด็กและเยาวชนทั้งในเมืองและชนบท ( $\bar{X} = 4.64, 3.92$  และ  $3.85$  ตามลำดับ) วิทยาเขตปทุมวันให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 ได้แก่ ครูและผู้บริหารการศึกษา ( $\bar{X} = 3.86$ )

สำหรับวิทยาเขตในภูมิภาค พบว่า ความคิดเห็นตรงกัน 3 วิทยาเขต โดยให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ เด็กและเยาวชนทั้งในเมืองและชนบท ในวิทยาเขตบางแสน พิษณุโลก และสงขลา ( $\bar{X} = 4.02, 4.28$  และ  $4.13$  ตามลำดับ) ส่วนวิทยาเขตมหาสารคามให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 แก่ครูและผู้บริหารการศึกษา ( $\bar{X} = 4.26$ )

โดยสรุปพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายที่ควรให้บริการวิชาการในเกือบทุกวิทยาเขต ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นอันดับ 1 แก่เด็กและเยาวชนทั้งในเมืองและชนบท แสดงว่าอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยมองว่ามหาวิทยาลัยควรให้บริการวิชาการแก่ผู้ไม่มีโอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา และเยาวชนอันจะเป็นอนาคตของประเทศมากกว่าใช้การบริการวิชาการไปในทางการหารายได้

#### 4. เป้าประสงค์ในการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

รูปแบบการดำเนินการด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 เมื่อจัดค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์ภายในวิทยาเขตกลาง พบว่าความคิดเห็นตรงกัน 3 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตบางเขน ปทุมวัน และพลศึกษา ที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นอันดับ 1 ได้แก่ การปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์และรักษาวัฒนธรรมของตน ( $\bar{X} = 4.08, 3.84$  และ  $3.68$  ตามลำดับ) ส่วนวิทยาเขตประสานมิตร ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 ได้แก่ การสนับสนุนกิจกรรมและเสริมหลักสูตร ในลักษณะชมรมทางศิลปะและวัฒนธรรม ( $\bar{X} = 4.57$ )

สำหรับวิทยาเขตภูมิภาค เมื่อจัดค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นทั้งหมด พบว่า มีความ



เห็นตรงกับทุกวิทยาเขต ที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นอันดับ 1 คือ การปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์และรักษาวัฒนธรรมของตน ในวิทยาเขตบางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม และสงขลา ( $\bar{X} = 4.10, 4.43, 4.33$  และ  $4.20$  ตามลำดับ) ซึ่งรูปแบบในการปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์ศิลปะและรักษาวัฒนธรรม เป็นการส่งเสริมในรูปแบบที่เน้นแก่นมากกว่าเปลือก คือ เน้นที่เนื้อหาไม่ใช่รูปแบบ ซึ่งสอดคล้องต่อเป้าหมายด้านการพัฒนาจริยธรรมของทบวงมหาวิทยาลัยและผู้ทรงคุณวุฒิที่เสนอว่าควรดำเนินการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในรูปการพัฒนาจิตใจ ด้านการสร้างเอกลักษณ์ ค่านิยม ในการรักษาวัฒนธรรมของไทย

##### 5. เป้าประสงค์ด้านการดำเนินการและการบริหารมหาวิทยาลัย

5.1 โครงสร้างการบริหารโดยสภามหาวิทยาลัย ที่ควรจะเป็น ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 อาจารย์ภายในวิทยาเขตกลางให้ความคิดเห็นต่อโครงสร้างการบริหาร เมื่อจัดลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่า ตรงกัน 2 วิทยาเขต ที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ การแยกเป็นมหาวิทยาลัยอิสระ มีสภามหาวิทยาลัยของตนเอง ในวิทยาเขตปทุมวัน พลศึกษา ( $\bar{X} = 3.29$  และ  $3.56$ ) ส่วนวิทยาเขตประสานมิตร ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ อยู่ในระบบการรวมวิทยาเขตภายใต้สภาเดียวกัน เช่นในปัจจุบัน ( $\bar{X} = 3.45$ ) วิทยาเขตบางเขน ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นอันดับ 1 คือ แยกเป็นอิสระ มีสภามหาวิทยาลัยปกครอง ยกเว้นวิทยาเขตในกรุงเทพมหานครที่รวมอยู่ภายใต้สภาเดียวกัน ( $\bar{X} = 3.24$ )

สำหรับวิทยาเขตในภูมิภาค มีความคิดเห็นตรงกับทุกวิทยาเขต ทั้งบางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม และสงขลา เมื่อจัดลำดับความคิดเห็น พบว่า อันดับ 1 คือ แยกเป็นอิสระ มีสภามหาวิทยาลัยของตนเองปกครอง ( $\bar{X} = 4.60, 3.96, 3.44$  และ  $4.12$ ) หมายถึง วิทยาเขตในภูมิภาคทั้งหมดต้องการยกฐานะวิทยาเขตของตนเป็นมหาวิทยาลัยอิสระ มีสภามหาวิทยาลัยของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เห็นด้วยกับการยุบรวมวิทยาเขตกลาง และการแยกตัวเป็นอิสระของวิทยาเขตที่อยู่ในส่วนภูมิภาค

5.2 สถาบันอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ควรจะเป็น ประสานงานในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 ในวิทยาเขตกลาง เมื่อจัดลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า ตรงกัน 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตบางเขน และปทุมวัน ที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ มหาวิทยาลัยอื่นที่ใกล้เคียง ( $\bar{X} = 3.36$  และ  $3.70$  ตามลำดับ) วิทยาเขตประสานมิตรและ



วิทยาเขตพลศึกษา ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 ตรงกัน คือ ต้องการความร่วมมือกับวิทยาลัยพลศึกษา ( $\bar{X} = 3.86$  และ  $4.11$  ตามลำดับ)

สำหรับวิทยาเขตในภูมิภาค เมื่อจัดลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า ตรงกัน 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตบางแสนและมหาสารคาม ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ มหาวิทยาลัยอื่นที่ใกล้เคียง ( $\bar{X} = 3.96$  และ  $3.37$  ตามลำดับ) วิทยาเขตพิษณุโลก ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ วิทยาลัยครู ( $\bar{X} = 4.00$ ) และวิทยาเขตสงขลา ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ วิทยาลัยพลศึกษา ( $\bar{X} = 4.12$ )

โดยสรุปความต้องการการประสานงานกับสถาบันอื่น ส่วนใหญ่ยังมุ่งประสานงานกับวิทยาลัยพลศึกษาและวิทยาลัยครู เนื่องจากปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีโครงการผลิตบัณฑิตทางพลศึกษา ร่วมกับวิทยาลัยพลศึกษา และการประสานงานผลิตบัณฑิตร่วมกับวิทยาลัยครู เพื่อแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิต และพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต สำหรับวิทยาเขตที่ต้องการความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่ใกล้เคียง การประสานงานด้านทรัพยากร อาคารสถานที่ และบุคลากร จะเป็นการสะดวกและประหยัด การใช้ทรัพยากรร่วมกันของสถาบันอุดมศึกษาอาจทำได้ 2 แบบ คือ ในรูปการให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือระหว่างสถาบัน ในโครงการและกิจกรรมที่มีความจำเป็นและมั่นใจร่วมกัน

5.3 การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 สำหรับวิทยาเขตกลาง เมื่อจัดค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น มีความคิดเห็นตรงกัน 3 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตประสานมิตร ปทุมวัน และพลศึกษา ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ การได้ผู้บริหารที่ผ่านกระบวนการเลือกตั้งหรือการยอมรับด้วยคนภายในจำนวนมาก ( $\bar{X} = 3.45, 3.86$  และ  $3.30$  ตามลำดับ) ยกเว้นวิทยาเขตบางเขน ที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ การได้ผู้บริหารที่มีฝีมือทางการบริหารโดยไม่ต้องอาศัยระบบการลงคะแนนเสียงเป็นหลัก ( $\bar{X} = 3.44$ )

สำหรับวิทยาเขตภูมิภาค เมื่อจัดลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น มีความคิดเห็นตรงกัน 3 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตบางแสน มหาสารคาม และสงขลา ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ การได้ผู้บริหารที่ผ่านกระบวนการเลือกตั้งหรือยอมรับด้วยคนภายในจำนวนมาก ( $\bar{X} = 3.72, 4.11$  และ  $3.95$  ตามลำดับ) ยกเว้นวิทยาเขตพิษณุโลก ที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ย



อันดับ 1 คือ การได้ผู้บริหารที่มีฝีมือทางการบริหารโดยไม่ต้องอาศัยระบบการลงคะแนนเสียงเป็นหลัก ( $\bar{X} = 3.96$ )

มีข้อสังเกตว่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละประเด็นไม่สูงนัก และความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของทุกวิทยาเขตในแต่ละข้อไม่แตกต่างกันมาก แสดงว่าคณาจารย์ยังไม่มั่นใจในวิธีการได้มาซึ่งผู้บริหารวิธีใดเป็นวิธีที่ดีที่สุด ทางออกที่เป็นไปได้ อาจจะเป็นลักษณะผสมผสานทั้งการสรรหาการเลือกตั้ง และการแต่งตั้ง

5.4 ลักษณะตัวแทนในสภามหาวิทยาลัยที่ควรจะเป็น ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 การบริหารสถาบันอุดมศึกษาเป็นการบริหารโดยรูปแบบคณะกรรมการ มีองค์กรสูงสุดในการบริหารคือ สภามหาวิทยาลัย ดังนั้นในการหาลักษณะตัวแทน หรือองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยในอนาคต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำหรับวิทยาเขตกลาง เมื่อจัดค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า แต่ละวิทยาเขตให้ความสำคัญสำหรับองค์ประกอบในสภาค่อนข้างคลึงกัน แต่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากันดังนี้ วิทยาเขตประสานมิตร ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ ตัวแทนจากฝ่ายบริหาร เช่น รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบันและสำนัก ( $\bar{X} = 3.89$ ) อันดับ 2 คือ ตัวแทนจากนักธุรกิจเอกชนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ( $\bar{X} = 3.70$ ) อันดับ 3 คือ ตัวแทนจากอาจารย์ ( $\bar{X} = 3.51$ ) วิทยาเขตบางเขน ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ ตัวแทนจากอาจารย์ ( $\bar{X} = 3.51$ ) อันดับ 2 คือ ตัวแทนจากฝ่ายบริหาร เช่น รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบันและสำนัก ( $\bar{X} = 3.88$ ) นอกนั้นค่าคะแนนอยู่ระดับปานกลาง วิทยาเขตปทุมวันให้ค่าคะแนนเฉลี่ย อันดับ 1 คือ ตัวแทนจากคณาจารย์ ( $\bar{X} = 3.95$ ) อันดับ 2 คือ ตัวแทนจากฝ่ายบริหาร ( $\bar{X} = 3.87$ ) อันดับ 3 คือ ตัวแทนจากข้าราชการสาย ข และ ค ( $\bar{X} = 3.18$ ) วิทยาเขตพลศึกษาให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ ตัวแทนจากข้าราชการสาย ข และ ค ( $\bar{X} = 3.70$ ) อันดับ 2 คือ ตัวแทนจากอาจารย์ ( $\bar{X} = 3.67$ ) อันดับ 3 คือ ตัวแทนจากฝ่ายบริหาร เช่น รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบันและสำนัก ( $\bar{X} = 3.59$ )

สำหรับวิทยาเขตภูมิภาค รูปแบบขององค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยในอนาคต เมื่อจัดลำดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า ทั้ง 3 อันดับของทุกวิทยาเขต จะคล้ายคลึงกัน แต่จะแตกต่างกันบ้างในลำดับการให้ความสำคัญตามค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้ วิทยาเขตบางแสนให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ ตัวแทนจากอาจารย์ ( $\bar{X} = 3.94$ ) อันดับ 2 คือ ตัวแทนจากฝ่ายบริหาร ( $\bar{X} = 3.88$ ) อันดับ 3 คือ ตัวแทนจากข้าราชการสาย ข และ ค ( $\bar{X} = 3.58$ )



วิทยาเขตมหาสารคาม ให้ค่าคะแนนเฉลี่ย อันดับ 1 คือ ตัวแทนฝ่ายบริหาร ( $\bar{X} = 4.15$ ) อันดับ 2 คือ ตัวแทนจากอาจารย์ ( $\bar{X} = 3.93$ ) อันดับ 3 คือ ตัวแทนจากข้าราชการสาย ข และ ค ( $\bar{X} = 3.22$ ) วิทยาเขตพิษณุโลก ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ ตัวแทนจากอาจารย์ ( $\bar{X} = 3.89$ ) อันดับ 2 คือ ตัวแทนจากผู้บริหาร ( $\bar{X} = 3.60$ ) อันดับ 3 คือ ตัวแทนจากข้าราชการสาย ข และ ค ( $\bar{X} = 3.50$ ) วิทยาเขตสงขลา ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ ตัวแทนจากอาจารย์ ( $\bar{X} = 3.95$ ) อันดับ 2 คือ ตัวแทนจากฝ่ายบริหาร ( $\bar{X} = 3.83$ ) และ อันดับ 3 คือ ตัวแทนจากข้าราชการสาย ข และ ค ( $\bar{X} = 3.79$ )

โดยสรุปตามความคิดเห็นของอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัย เห็นว่า องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 ควรประกอบด้วย

1. ตัวแทนจากฝ่ายบริหาร
2. ตัวแทนจากอาจารย์
3. ตัวแทนจากข้าราชการสาย ข และ ค

5.5 ระบบการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาเขตกลาง เมื่อจัดลำดับความคิดเห็น พบว่า วิทยาเขตปทุมวัน ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น อันดับ 1 ใน 2 ประเด็นคือ ระบบการบริหารบุคคลที่เอื้อต่อการพัฒนาขวัญและกำลังใจของบุคลากรให้สามารถทำงานตามความพอใจและความมุ่งหวังของตน ( $\bar{X} = 4.26$ ) ซึ่งตรงกับอันดับ 1 ของวิทยาเขตบางเขน ( $\bar{X} = 4.52$ ) และ ระบบการบริหารบุคคลที่จัดให้มีการติดตามประเมินและรายงานผลการทำงานของอาจารย์ ข้าราชการและหน่วยงานในมหาวิทยาลัย ( $\bar{X} = 4.26$ ) ซึ่งตรงกับอันดับ 1 ของวิทยาเขตพลศึกษา ( $\bar{X} = 4.09$ ) ส่วนวิทยาเขตประสานมิตร ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ การจัดระบบค่าตอบแทนบุคลากรให้มีความยืดหยุ่นตามความสามารถและผลงานที่ปรากฏ ( $\bar{X} = 4.64$ )

สำหรับวิทยาเขตภูมิภาค ให้ค่าคะแนนความคิดเห็นอันดับ 1 ตรงกัน 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตพิษณุโลกและสงขลา ในประเด็น ระบบการบริหารบุคคลที่เอื้อต่อการพัฒนาขวัญและกำลังใจของบุคลากรให้สามารถทำงานตามความพอใจและความมุ่งหวังของตน ( $\bar{X} = 4.28$  และ  $4.33$ ) วิทยาเขตบางแสนให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ การจัดระบบการบริหารบุคคลให้เอื้อต่อการปลดถ่ายบุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพออกจากมหาวิทยาลัย ( $\bar{X} = 4.38$ ) วิทยาเขต



มหาสารคามให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ การจัดให้มีระบบการติดตามประเมินและรายงานผลการทำงานของอาจารย์ ข้าราชการและหน่วยงานในมหาวิทยาลัย ( $\bar{X} = 4.33$ )

แสดงว่าในด้านการพัฒนาขวัญและกำลังใจนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารบุคคล เพราะมีวิทยาเขตให้ค่าคะแนนในอันดับ 1 ตรงกัน 4 วิทยาเขต คือ ปทุมวัน บางเขน พิษณุโลก และสงขลา สำหรับวิทยาเขตหลัก คือ ประสานมิตร นั้น จะเน้นในด้านค่าตอบแทนของบุคลากรให้มีความยืดหยุ่นตามความสามารถและผลงานที่ปรากฏ

5.6 แหล่งทรัพยากรที่มหาวิทยาลัยควรจะพึงพา ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 สำหรับอาจารย์ในวิทยาเขตกลาง ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 ตรงกัน 3 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตประสานมิตร บางเขน พลศึกษา ในการพึงงบประมาณแผ่นดินเป็นหลัก ( $\bar{X} = 4.69, 4.20$  และ  $3.89$  ตามลำดับ) วิทยาเขตปทุมวันให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ เงินรายได้จากค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมของมหาวิทยาลัย ( $\bar{X} = 3.68$ )

สำหรับวิทยาเขตภูมิภาค แยกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 ในการขายบริการด้านวิชาการ ได้แก่ วิทยาเขตพิษณุโลก ( $\bar{X} = 4.11$ ) และมหาสารคาม ( $\bar{X} = 4.26$ ) และกลุ่มที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 ในการหาเงินทุนจากต่างประเทศ ได้แก่ วิทยาเขตบางแสน ( $\bar{X} = 3.76$ ) และวิทยาเขตสงขลา ( $\bar{X} = 4.21$ )

5.7 ภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ควรจะเน้นความสำคัญ ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540 ใน 4 ด้าน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม พบว่า เมื่อจัดลำดับค่าคะแนนความคิดเห็นพบว่า เกือบทุกวิทยาเขตที่เห็นว่าควรผลิตบัณฑิตเป็นอันดับ 1 ทั้งวิทยาเขตประสานมิตร ( $\bar{X} = 4.87$ ) วิทยาเขตบางเขน ( $\bar{X} = 4.44$ ) วิทยาเขตปทุมวัน ( $\bar{X} = 4.08$ ) วิทยาเขตพลศึกษา ( $\bar{X} = 3.64$ ) วิทยาเขตพิษณุโลก ( $\bar{X} = 4.50$ ) วิทยาเขตมหาสารคาม ( $\bar{X} = 4.29$ ) วิทยาเขตสงขลา ( $\bar{X} = 4.54$ ) ยกเว้นวิทยาเขตบางแสน ที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 1 คือ การวิจัย ( $\bar{X} = 4.58$ ) ส่วนอันดับ 2 คือ การวิจัยนั้นมีวิทยาเขตที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับ 2 ตรงกัน 5 วิทยาเขต คือ ประสานมิตร ( $\bar{X} = 4.51$ ) บางเขน ( $\bar{X} = 4.20$ ) พลศึกษา ( $\bar{X} = 3.48$ ) มหาสารคาม ( $\bar{X} = 4.18$ ) และสงขลา ( $\bar{X} = 4.17$ )



การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่าง พ.ศ. 2531-

2540

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แหล่งข้อมูล เพื่อนำมาเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากประชากร 3 แหล่งข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารและอาจารย์ เพื่อมองเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยในอนาคต จึงมีส่วนในการเสนอความคิดเห็นที่คล้ายกันและแตกต่างกันในบางประเด็นทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบทบาทและสถานภาพของประชากรในกลุ่มนั้น ๆ เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่จะมีบทบาทในการกำหนดแผนและนโยบายในการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นผู้ที่มีมุมมองในระดับกว้างมากกว่าระดับแคบ ดังนั้นในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในอนาคต จึงเป็นลักษณะที่กว้าง บางประเด็นเป็นข้อเสนอแนะที่สมาชิกภายในมหาวิทยาลัยยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญ เช่น การหารายได้ การผลิตบัณฑิตในลักษณะสหสาขาวิชา เป็นต้น ข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิจึงจัดว่าเป็นข้อมูลคุณภาพในระดับกว้าง

ข้อมูลจากผู้บริหารภายในของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นข้อมูลในระดับกว้าง แต่สามารถนำไปปฏิบัติได้ เพราะผู้บริหารจะตระหนักถึงความพร้อมและความเหมาะสมของแต่ละวิทยาเขตได้ดี ด้วยเหตุที่บทบาทของกลุ่มผู้บริหารคือผู้วางนโยบายของมหาวิทยาลัยอาจจะมองความสำคัญของเป้าประสงค์ แต่ละด้านต่างจากของอาจารย์ ซึ่งข้อมูลในด้านนี้จะทำให้เข้าใจถึงสภาพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒชัดเจนขึ้น

ข้อมูลจากอาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่หลักในมหาวิทยาลัย คือ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังนั้นข้อมูลจากส่วนนี้จะเป็นส่วนที่แคบลงมา ทำให้เห็นถึงสภาพสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ดังนั้นในการนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในอนาคตในส่วนนี้จะเป็นการนำเอาข้อมูลทั้ง 3 แหล่งข้างต้นมาประสมประสานกันประกอบกับข้อมูลและข้อเท็จจริงที่ได้จากเอกสารและบทความอื่น ๆ มาเป็นเหตุผลประกอบอีกส่วนหนึ่งโดยจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. เป้าประสงค์ในด้านการดำเนินการ
2. เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต
3. เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม
4. เป้าประสงค์ด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม



1. เป้าประสงค์ในด้านการดำเนินการ เพื่อที่จะวางแผนและพัฒนามหาวิทยาลัย ให้มีความเป็นเลิศและความเป็นผู้นำทางวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรปรับระบบ การบริหาร ดังต่อไปนี้

1.1 ให้มีความเป็นอิสระยิ่งขึ้น ปัจจุบันสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยมีลักษณะ รวมอำนาจการบริหารมหาวิทยาลัยอยู่ที่ วิทยาเขตกลาง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อความหลากหลาย ทางวิชาการและการเป็นมหาวิทยาลัยของชุมชนอันเป็นที่ตั้งของวิทยาเขต เพราะลักษณะที่ วิทยาเขตกลาง เป็นผู้เสนอหลักสูตรเข้าสู่ทบวงมหาวิทยาลัย เมื่ออนุมัติหลักสูตรแล้ววิทยาเขต สาขาก็สามารถนำหลักสูตรที่อนุมัติไปเปิดในวิทยาเขตของตนได้ ทำให้วิทยาเขตสาขาไม่สามารถ ผลิตบัณฑิตตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งได้

ดังนั้นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒควรมีการปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติ ของมหาวิทยาลัยให้วิทยาเขตภูมิภาคมีความ เป็นอิสระทางการบริหารมากยิ่งขึ้น โดยให้อิสระใน การบริหารและการดำเนินการด้านงบประมาณเงินรายได้ของวิทยาเขต การให้อิสระในการ กำหนดนโยบายการบริหารของวิทยาเขต และให้อิสระในการพิจารณาหลักสูตร และจัดทำหลักสูตร ให้สิ้นสุดภายในวิทยาเขตให้มากที่สุดในระยะต้น เพื่อเตรียมให้วิทยาเขตภูมิภาค มีความพร้อม และศักยภาพเหมาะสมที่จะยกฐานะวิทยาเขตให้เป็นมหาวิทยาลัยอิสระต่อไป สำหรับวิทยาเขต กลางนั้นควรมีการยุบรวมมาไว้ในวิทยาเขตหลักซึ่งมีความเติบโตมากที่สุด เพื่อที่จะระดมทรัพยากร ที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ การยุบรวมวิทยาเขตที่อยู่ในส่วนกลางและ การแยกตัว เป็นอิสระของวิทยาเขตที่อยู่ส่วนภูมิกษณานั้น จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหาร มหาวิทยาลัยล้วนเห็นด้วยกับนโยบายดังกล่าว ตลอดจนนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งต้องการ ให้มหาวิทยาลัยมีวิทยาเขตน้อยวิทยาเขตมากที่สุด

1.2 การปรับโครงสร้างของสภามหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีองค์ประกอบตามมาตรา 13 หมวด 2 คือมีตัวแทนสภามหาวิทยาลัย 2 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่ม บุคคลภายในซึ่งเป็นผู้บริหารของมหาวิทยาลัยทั้งหมด และบุคคลภายนอก มีอัตราส่วน 3 : 1 และมีข้อสังเกตว่าในกลุ่มบุคคลภายในมีตัวแทนจากวิทยาเขตต่าง ๆ เพียง 1 หรือ 2 คน เท่านั้น คือรองอธิการบดี วิทยาเขตโดยตำแหน่ง และอาจจะมีผู้อำนวยการสถาบัน, สำนัก หรือคณบดี ใน วิทยาเขตที่มีสถาบัน, สำนักและคณะตั้งอยู่ เท่านั้น ทำให้การบริหารไม่เป็นประชาธิปไตย และอยู่ใน วงจำกัด



จากผลการวิจัยโดยสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์พบว่า ต้องการให้มีตัวแทนจากกลุ่มอาจารย์ และข้าราชการสาย ข และ ค เข้าไปเป็นตัวแทนในสภาด้วย ซึ่งแสดงว่า กลุ่มอาจารย์ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในสภามหาวิทยาลัย เพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตน โดยทั่วไปสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะต้องประสานงานกับบุคคลภายนอกโดยเฉพาะบุคคลในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อจะได้เข้าใจในเป้าประสงค์ของสถาบันและช่วยพัฒนาสถาบัน ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรปรับโครงสร้างของสภามหาวิทยาลัย โดยเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชน ทั้งผู้นำทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง และทางหน่วยราชการ เข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย โดยกำหนดเป็นอัตราส่วนดังนี้ กลุ่มบุคคลภายในซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากฝ่ายบริหาร, อาจารย์, ข้าราชการสาย ข และ ค ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อ ผู้นำชุมชน เป็น 3 : 3 : 3 การเสนอให้มีผู้นำจากชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารนั้นจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางการบริหาร และการกำหนดเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยทั้งด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ ใด้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและท้องถิ่น อันจะนำไปสู่ความหลากหลายทางวิชาการ โดยจะสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการของแต่ละท้องถิ่นได้ รวมทั้งการระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพึ่งตนเองทางงบประมาณ และเป็นการประชาสัมพันธ์ ให้บุคคลภายนอก ได้รับความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัย ส่วนการเสนอให้มีผู้ทรงคุณวุฒินั้น เพื่อเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ แก่มหาวิทยาลัย

1.3 การพึ่งตนเองในด้านงบประมาณ เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจและการคลังของรัฐบาลในปัจจุบัน มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อถึงงบประมาณของมหาวิทยาลัยของรัฐทุกแห่ง โดยเฉพาะทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับงบประมาณสนับสนุน เป็นจำนวนน้อย ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 6 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เงินงบประมาณสนับสนุนโครงการแผนพัฒนาเพียงร้อยละ 6.15 ของงบประมาณที่จัดสรรให้มหาวิทยาลัยทั้ง 16 สถาบัน (ทบวงมหาวิทยาลัย 2529: 96) ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยจะพึ่งพาทรัพยากรจากงบประมาณแผ่นดินต่อไปในอนาคต ตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ได้จากผลการวิจัยนั้นจะทำให้เป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ไม่บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยพยายามที่จะพึ่งตนเอง โดยการพิจารณาหาแนวทางในการเพิ่มพูนรายได้ เพื่อแบ่งเบาการพึ่งงบประมาณแผ่นดินต่อไป

การหารายได้จากที่ดิน และสิ่งก่อสร้างที่เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยนั้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็ยังไม่มีที่ดินที่มีมูลค่ามากดังเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับ



วิทยาเขตภูมิภาค เช่น วิทยาเขตบางแสน ในการหารายได้จาก การเข้าชมสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล หรือการใช้สถานที่ของมหาวิทยาลัยในการจัดประชุมการหารายได้โดยวิธีนี้จะทำได้เพียงร้อยละ 30 เท่านั้น ส่วนการหารายได้โดยการเก็บจากค่าธรรมเนียมหรือค่าเล่าเรียนจากนิสิตนักศึกษา ตามแบบมหาวิทยาลัยเปิด เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งได้งบประมาณจากการนี้ถึงร้อยละ 70 นั้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็ไม่สามารถจะทำได้เช่นนั้น เพราะจะส่งผลกระทบต่อ การกระจายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งการจะหารายได้จากวิธีนี้คงทำได้ไม่มากนักเพียงร้อยละ 10-15

โอกาสที่จะเป็นไปได้ในการพิจารณาหารายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือการขายบริการทางวิชาการ หรือทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) เช่น การรับทำวิจัยให้กับเอกชน การจัดอบรมให้หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น มหาวิทยาลัยควรจะเสนอการบริการโดยให้รัฐเป็นผู้ซื้อบริการนั้นให้กับประชาชน เพราะประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศเป็นผู้มีรายได้น้อย ไม่อาจจะซื้อบริการจากมหาวิทยาลัยโดยตรงได้ การหารายได้ประเภทนี้อาจจะมีลักษณะเช่น ในการจัดอบรม เรื่อง การพัฒนาอาชีพต่าง ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง อาจจะให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดอบรม เพราะทรัพยากรของมหาวิทยาลัยมีความพร้อมและมีศักยภาพเพียงพอในการจัดทำ หรือการพบว่าประชาชนในภาคอีสานเป็นโรคขาดอาหารเพราะรับประทานอาหารไม่ถูกสุขลักษณะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข อาจจะให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้ทำการวิจัยค้นหาสาเหตุและวิธีการแก้ไข การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนแก่ครูและผู้บริหารการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ มหาวิทยาลัยมีทรัพยากรทั้งบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์ และความรู้เพียงพอในการขายบริการ

จากผลการวิจัยโดยการสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์พบว่าอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญในการทำวิจัยเพื่อหารายได้น้อย ( $\bar{X} = 3.5$ ) ยกเว้นวิทยาเขตพลศึกษา เพื่อพิจารณากลุ่มเป้าหมายที่มหาวิทยาลัยควรให้บริการ อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญแก่เด็กและเยาวชนแสดงว่า อาจารย์ภายใน มหาวิทยาลัยยังคงต้องการให้บริการในเชิงให้เปล่า ไม่คิดค่าบริการวิชาการ

ฉะนั้นแนวทางในการแก้ไขในระดับต่อมาคือการให้อาจารย์ได้ตระหนักถึงบทบาทที่ต้องเปลี่ยนไป ไม่ให้ค้ำึงถึงการพึ่งงบประมาณแผ่นดิน เป็นหลักผู้บริหารควรมีนโยบายในการพัฒนาอาจารย์ ให้มีความสามารถในการพึ่งตนเองและให้ค้ำึงถึงการพึ่งตนเองให้มากยิ่งขึ้น



2. เป้าประสงค์ในการผลิตบัณฑิต ในการผลิตบัณฑิต การวิจัยและการบริการวิชาการ นั้น มหาวิทยาลัยควรกำหนดเป้าประสงค์ ตามความพร้อมและความเหมาะสมของแต่ละวิทยาเขต และควรกำหนดเป้าประสงค์ให้ควบคู่กันไป ในลักษณะทำการวิจัย เพื่อค้นหาความรู้ แล้วนำมาสอน จากนั้นก็นำไปบริการวิชาการแก่สังคม เพื่อ เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ได้ประสบการณ์ แล้วนำมาสอน ในลักษณะที่สัมพันธ์กัน โดยมีเป้าประสงค์ดังนี้

2.1 การเปิดสอนในลักษณะประสมประสานหรือสหสาขาวิชา ในการเปิดสาขาวิชาใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรคำนึงถึงความพร้อม และศักยภาพ ของแต่ละวิทยาเขต ด้วย

จากการวิจัยโดยการสอบถามอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยมีความเห็นว่า ควรจะผลิตบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการพัฒนาประเทศ ไปสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NIC) นั้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรจะคำนึงถึงความพร้อมและศักยภาพของวิทยาเขต รวมทั้งความต้องการของท้องถิ่นด้วย การที่มหาวิทยาลัยจะมีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตแบบสาขาวิชาเฉพาะ (Specialization) นั้น จะทำให้ล้าสมัยไม่ทันต่อความต้องการของตลาดแรงงาน เพราะความต้องการในตลาดแรงงานของแต่ละสาขาวิชาจะเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ในอนาคต

สำหรับการที่จะผลิตบัณฑิตทางการแพทย์หรือสาธาณสุขนั้น คุณภาพของการผลิตอาจสู้มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทางด้านนี้ และผลิตทางด้านนี้มานานไม่ได้ เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล หรือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการที่จะผลิตบัณฑิตทางด้านเทคโนโลยีโดยตรง ก็จะผลิตบัณฑิตที่ได้คุณภาพไม่ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยอื่น เช่น สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีหรือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ดังนั้นแนวทางที่จะเป็นไปได้ในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ การผลิตบัณฑิตแบบประสมประสาน หรือสหสาขาวิชา ซึ่งยังไม่มีมหาวิทยาลัยใดริเริ่มผลิตและเปิดสอนอย่างจริงจัง หากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะเป็นผู้เริ่มในด้านนี้ก็จะได้เปรียบในการผลิตบัณฑิต เพื่อสนองความต้องการในอนาคตได้ เช่น เทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีการอาหาร โดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์ฝึกงาน เพื่อการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.2 นอกจากนั้น การตอบสนองความต้องการในด้านวิทยาศาสตร์ และ



เทคโนโลยีแล้ว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรจะผลิตบัณฑิต ตามสาขาที่คนถนัดคือทางด้าน ศึกษาศาสตร์และพัฒนาให้มีความ เป็นเลิศในสาขานี้มากยิ่งขึ้น

2.3 การผลิตบัณฑิตทางศึกษาศาสตร์ ควรลดหรือควบคุมปริมาณการผลิตใน ระดับปริญญาตรีลง และเพิ่มปริมาณการผลิตในระดับบัณฑิตศึกษา ในทุกวิทยาเขต ทั้งนี้เพื่อใช้ ทรัพยากรที่มีจำกัดให้มีประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิต ในสาขาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.4 ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีการผลิตบัณฑิตทางการ ศึกษา โดยเฉพาะระดับบัณฑิตศึกษา ดังนั้นการผลิตบัณฑิตควร เน้นการผลิตบัณฑิตที่เป็นนักวิชาการ ศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ทั้งนี้โดยเฉพาะวิทยาเขตประสานมิตร ซึ่งมีการผลิตบัณฑิตในระดับ ปริญญาเอก ควร เน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความ เป็นนักวิชาการทางการศึกษา ส่วนวิทยาเขตภูมิภาค ควร เน้นการผลิตบัณฑิตให้เป็นนักบริหารทางการศึกษา สำหรับคุณลักษณะโดยทั่วไป ควรที่จะ เป็น บัณฑิตที่คิดเป็น หมายถึง บัณฑิตที่มีความสามารถทางทฤษฎี สามารถวิเคราะห์ได้ และบัณฑิตที่รู้รอบ หมายถึง บัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญ ในศาสตร์ของตน สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เชื่อมโยงจาก ศาสตร์อื่นได้

3. เป้าประสงค์ด้านการวิจัย ควรทำใน 2 ระดับ คือในระดับประเทศและระดับ ท้องถิ่น เนื่องจากมหาวิทยาลัยต้องอยู่ในระบบและเป็นสถาบันของสังคม มหาวิทยาลัยจึงมีภาระ ผูกพันที่จะต้องตอบสนองความต้องการสังคมและประเทศชาติ โดยทั่วไป และไม่ละเลยภาระหน้าที่ ตอบสนองชุมชนที่ใกล้ชิด ทั้งนี้โดยให้วิทยาเขตที่อยู่ส่วนกลางทำการวิจัยในระดับประเทศ วิทยาเขต ภูมิภาคให้เน้นการวิจัยในระดับท้องถิ่น

ส่วนลักษณะการวิจัย ควรมีทั้งการวิจัยประยุกต์ และวิจัยพื้นฐานควบคู่กันไป เพราะ การวิจัยพื้นฐานจะนำไปสู่การพัฒนาความรู้ใหม่ และการวิจัยประยุกต์จะทำให้ตอบสนองต่อสภาพของ สังคม จากผลการวิจัยโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าควรทำการวิจัยทั้งการวิจัยประยุกต์และ บริสุทธิ์ ควบคู่กันไป ในลักษณะวิจัยบริสุทธิ์แล้วนำข้อมูลมาวิจัยเสริมในเชิงคุณภาพอีกครั้งหนึ่ง และ เพื่อให้งานวิจัยสามารถนำไปใช้ได้ การวิจัยควรมีลักษณะ เป็นการวิจัย ขิงสหสาขาวิชา (Inter- disciplinary) และการวิจัยที่มีลักษณะต่อเนื่องให้เห็นภาพรวมของศาสตร์และการเปลี่ยนแปลง อย่างต่อเนื่องและครอบคลุม เช่น อีสานศึกษา ทักษิณคดีศึกษา เป็นต้น โดยนำท้องถิ่นมาเป็น มิติหลัก แล้วนำสาขาวิชาหลาย ๆ วิชาเข้ามาแก้ปัญหา และสิ่งที่สำคัญคือ ควรให้ความสำคัญกับ การวิจัยเชิงอนาคตมากยิ่งขึ้น เพื่อบุกเบิกทางให้กับสังคม ทั้งนี้เพราะงานวิจัยส่วนใหญ่ เป็นการ วิจัยที่อธิบายเกี่ยวกับอดีตและปัจจุบัน เป็นส่วนใหญ่



4. เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการ ควรแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การบริการในเชิงหารายได้ และการบริการแบบให้เปล่า ซึ่งมีรูปแบบการดำเนินการควรจัดเป็นศูนย์ความรู้ในรูปห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กลุ่มเป้าหมายที่ควรบริการคือกลุ่มเด็กและเยาวชนทั้งในเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยควรดำเนินการชักจูงให้เด็กและเยาวชนเข้ามาสนใจที่จะค้นคว้าความรู้ในห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง เช่น วางระเบียบให้เด็ก และเยาวชนเข้ามาใช้บริการห้องสมุดของมหาวิทยาลัย สำหรับเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชนบท ควรจะมีโครงการบริการห้องสมุดหรือความรู้เคลื่อนที่ออกไปยังชนบท เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง นอกจากนี้ควรปรับปรุงระบบงานบริการวิชาการแก่สังคม โดยเฉพาะการสร้างระบบแรงจูงใจและการปลูกฝังจิตสำนึกให้บุคลากรและบัณฑิตมีอุดมการณ์และประสพการณ์ที่มุ่งใช้ความรู้ความสามารถของตน ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป

สำหรับวิทยาเขตกลาง ผลการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินการจะต่างกันแล้วแต่ความพร้อมของวิทยาเขตในการให้บริการ เช่น วิทยาเขตประสานมิตร และพลศึกษา จะออกมาในรูปการวิจัยและกิจกรรมอื่น เช่น การวิเคราะห์ ทดลอง ตรวจสอบ ส่วนในวิทยาเขตปทุมวัน ให้บริการในรูปการฝึกอบรม สัมมนา อภิปรายและบรรยาย เมื่อพิจารณาจากกลุ่มเป้าหมายของวิทยาเขตปทุมวัน เป็นครูและผู้บริหารการศึกษา ซึ่งเหมาะสมในรูปการให้บริการ และความเหมาะสมในความรู้และความพร้อมของวิทยาเขตในการบริการ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรให้บริการวิชาการตามความพร้อมของวิทยาเขตและพัฒนาความรู้และรูปแบบการให้บริการวิชาการให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่จะบริการ และควรจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของสังคมและชุมชนนั้น ๆ โดยดำเนินการร่วมมือกับหน่วยงานพัฒนาต่าง ๆ ในชุมชนหรือท้องถิ่น เพื่อระดมทรัพยากรที่มีอยู่แล้วมาใช้ในการบริการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม จากผลการวิจัย รูปแบบการดำเนินการด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์และรักษาวัฒนธรรมของตน เน้นการพัฒนาจิตใจและการสร้างเอกลักษณ์และค่านิยม ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมแบบครบวงจร เริ่มตั้งแต่การสอนให้มีการสอดแทรกจริยธรรมเข้ากับเนื้อหาวิชาที่สอน ทั้งนี้ควรปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในวิชาพื้นฐานทั่วไป ให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับแนวพัฒนาจริยธรรมและจิตใจ ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อรักษามารยาทขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย ควรจะพิจารณารูปแบบของกิจกรรมนิสิตและอาจารย์ ว่า



ครอบคลุมด้านจริยธรรมหรือไม่ การส่งเสริมชมรมศิลปะและวัฒนธรรมของนิสิตให้เด่น การจัด  
งานศิลปะและวัฒนธรรมร่วมกันทั้ง 8 วิทยาเขตในปัจจุบันนี้ เป็นสิ่งที่น่าจะอนุรักษ์และจัดสืบต่อไป  
เป็นประเพณีของมหาวิทยาลัย

## 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิจัยครั้งต่อไปดังต่อไปนี้

2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของบุคคลอื่น ๆ เพิ่ม เช่น กลุ่มนิสิต นักศึกษา และ  
ศิษย์เก่า ในความคิดเห็นที่มีต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.2 ควรศึกษาในแต่ละวิทยาเขตให้ลึกซึ้ง โดยแยกศึกษาเป็นกรณีเฉพาะของ  
แต่ละวิทยาเขต และศึกษาความคิดเห็นของประชาชนโดยรอบวิทยาเขตในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น  
กลุ่มข้าราชการในจังหวัดโดยรอบวิทยาเขต กลุ่มชาวนา เกษตรกร กลุ่มรัฐวิสาหกิจและเอกชน  
ที่อยู่โดยรอบวิทยาเขต ในความคิดเห็นที่มีต่อเป้าประสงค์ของวิทยาเขตนั้น ๆ

2.3 ศึกษาเจาะลึกในเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละ  
ด้าน เช่น การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปะและ  
วัฒนธรรม การดำเนินการหรือการบริหารมหาวิทยาลัยในระบบต่าง ๆ เช่น โครงสร้างการ  
บริหาร การบริหารงบประมาณ การจัดการด้านทรัพยากร เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย